

**UCHWAŁA NR LVII/1244/18
RADY MIASTA BYDGOSZCZY**

z dnia 28 marca 2018 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z efektów pracy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miasta Bydgoszczy za rok 2017

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3a, art. 12 pkt 11, art. 92 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2017r. poz. 1868; Dz. U. z 2018r. poz. 130) w związku z art. 76 ust. 4 pkt 15, art. 180 pkt 1 i pkt 9, art. 182 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017r. poz. 697, poz. 1292 i poz. 2217; Dz. U. z 2018r. poz. 107)

uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z efektów pracy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej za rok 2017 w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady Miasta

Jan Szopiński

Załącznik do Uchwały Nr LVII/1244/18

RADY MIASTA BYDGOSZCZY

z dnia 28 marca 2018 r.

**SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ
PIECZY ZASTĘPCZEJ ZA ROK 2017
BYDGOSZCZ 2018**

Wstęp

I. Struktura rodzinnej pieczy zastępczej.

II. Realizacja zadań Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w roku 2017.

1. Nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

2. Proces kwalifikacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

3. Wsparcie rodzin zastępczych oraz osób prowadzących rodzinne domy dziecka.

a) Szkolenia, mające na celu podnoszenie kwalifikacji rodzin zastępczych oraz osób prowadzących rodzinne domy dziecka.

b) Poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne oraz prawne dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą.

c) Grupa wsparcia, rodziny pomocowe i wolontariat.

4. Współpraca ze środowiskiem lokalnym.

5. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej i oceny rodzin zastępczych.

6. Zgłaszanie do ośrodka adopcyjnego informacji o uregulowanej sytuacji prawnej dziecka.

7. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.

a) Wyznaczanie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

b) Szkolenia dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Podsumowanie

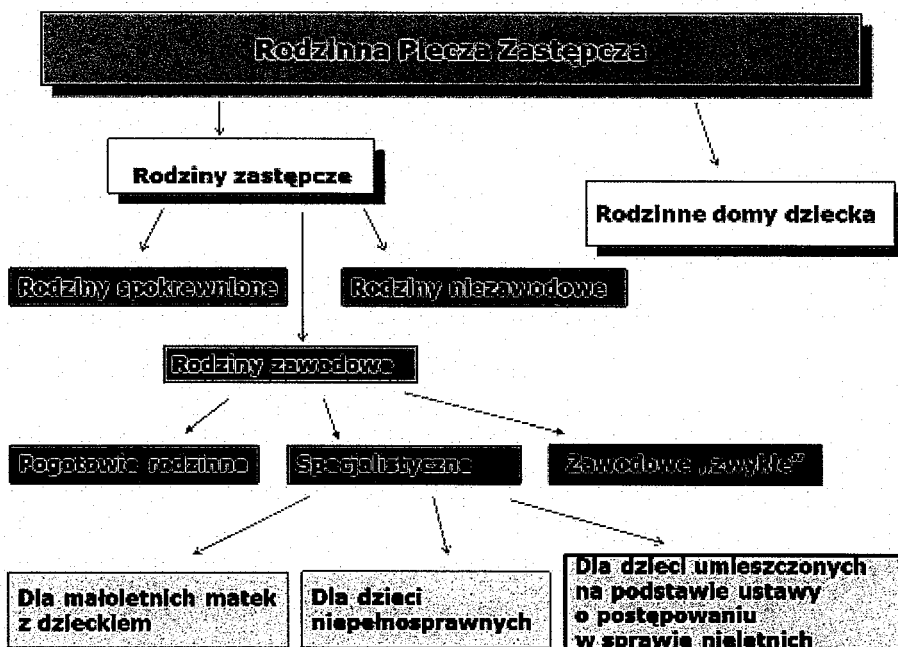
Wstęp

Zarządzeniem Nr 791/11 Prezydenta Miasta Bydgoszczy z dnia 3 listopada 2011 r., Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej został wyznaczony Organizatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

W celu realizacji Ustawy z dn. 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej utworzono Dział Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Pracą Działu koordynuje kierownik. W roku 2017 w Dziale Rodzinnej Pieczy Zastępczej pracowało: 13 koordynatorów, 2 specjalistów pracy z rodziną, 3 psychologów oraz pedagog.

I. Struktura rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z założeniami wyżej cyt. ustawy formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

Źródło: Opracowanie własne

W 2017 roku na terenie Miasta Bydgoszczy funkcjonowało 340 rodzin zastępczych oraz 5 rodzinnych domów dziecka, w których łącznie przebywało 478 dzieci.

II. Realizacja zadań Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w roku 2017.

1. Nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Powtarzającym się problemem, z którym zmagają się Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej jest brak odpowiedniej ilości kandydatów na rodziców zastępczych w stosunku do liczby dzieci, które wymagają czasowego umieszczenia poza rodziną naturalną,

w szczególności wymagających zapewnienia długoterminowej opieki zastępczej (zawodowe rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka). W 2017 roku na terenie Bydgoszczy zakwalifikowano 1 rodzinę do pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej.

Z uwagi na powyższe, ważnym elementem rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej była kontynuacja promowania idei rodzicielstwa zastępczego, której zamierzeniem stałym jest pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, w szczególności form zawodowych.

W celu kontynuacji naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej

w 2017 roku pracownicy Działu Rodzinnej Pieczy Zastępczej aktywnie promowali rodzicielstwo zastępcze podczas akcji zbiórki krwi „Moto Serce” na Starym Rynku, gdzie roznoszono ulotki, podejmowano rozmowy z potencjalnymi kandydatami oraz udzielano informacji na temat rodzicielstwa zastępczego i specyfiki Działu. Dodatkowo specjaliści Działu Rodzinnej Pieczy Zastępczej uczestniczyli

w II Międzypokoleniowej Sesji Kobiet „Kobietnik” podczas, której przybliżali zainteresowanym przebieg procedury kwalifikacyjnej oraz warunki konieczne do sprawowania funkcji Rodziny Zastępczej lub prowadzenia Rodzinnego Domu Dziecka.

W dalszym ciągu promowano rodzicielstwo zastępcze na stronie internetowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bydgoszczy, systematycznie aktualizując informacje dotyczące rodzicielstwa zastępczego. Osoby odwiedzające stronę internetową mogły uzyskać podstawową wiedzę odnośnie procesu kwalifikacyjnego kandydatów na rodziny zastępcze, rodzajów rodzin zastępczych oraz informacji dotyczących grupy wsparcia dla rodzin zastępczych i szkoleń o różnorodnej tematyce.

Zgodnie z założeniami Projektu „Rodzina w Centrum” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020, na łamach programu telewizyjnego „Zbliżenia” TVP 3 Bydgoszcz, osoby sprawujące funkcję Zawodowej Rodziny Zastępczej o charakterze Pogotowia Rodzinnego podzieliły się swoim doświadczeniem związanym z pełnioną funkcją, ponadto Zastępca Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bydgoszczy ds. Pieczy Zastępczej, Pomocy Rodzinie i Osobom Niepełnosprawnym zachęcała do podjęcia się roli rodzica zastępczego. W tym samym celu odbył się cykl spotkań psychoedukacyjnych z zakresu rodzicielstwa zastępczego.

2. Proces kwalifikacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej kwalifikuje osoby kandydujące do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydaje zaświadczenia kwalifikacyjne zawierające potwierdzenie ukończenia szkolenia.

W ramach działalności diagnostyczno – konsultacyjnej, proces kwalifikacji dla kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej lub zawodowej rodziny zastępczej

i prowadzania rodzinnego domu dziecka składa się z kilku etapów i uwzględnia: przeprowadzenie badań pedagogicznych i psychologicznych, ocenę spełniania przez kandydatów warunków określonych w art. 42 wyżej cyt. ustawy, uzyskanie pozytywnej oceny o predyspozycjach i motywacji, ukończenie szkolenia w wymiarze minimum 60 godzin,

w tym odbycie praktyk w zawodowych rodzinach zastępczych lub rodzinnych domach dziecka. Po zakończonym procesie kandydat, otrzymuje zaświadczenie kwalifikacyjne do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej zapewnia udział w szkoleniach dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, w tym zawodowej rodziny zastępczej, kandydatów do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego. W 2017 roku gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zgłosiło **88** osób, w tym **36** osób do pełnienia funkcji niezawodowej i zawodowej rodziny zastępczej.

Kandydaci do pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej przechodzą skróconą procedurę kwalifikacyjną, obejmującą wizytę w środowisku, ocenę warunków socjalno – bytowych, opiniowanie kandydatów dla Sądu oraz udział w 5 godzinnym szkoleniu dla spokrewnionych rodzin zastępczych. Szkolenia dla spokrewnionych rodzin zastępczych prowadzi psycholog Działu Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Celem spotkań jest przygotowanie kandydatów do świadomego i dojrzałego pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz podniesienia ich wiedzy na temat rodzinnej pieczy zastępczej. W 2017 roku przeszkolono łącznie **40** osób do pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej.

Na uwagę zasługuje fakt, że Organizator posiada własną bazę trenerską, co pozwala na rzetelne przygotowanie kandydatów do pełnienia w/w roli. Szkolenia prowadzone są na podstawie programu „Szansa w rodzinie” zatwierdzonego Decyzją MRPiPS Nr 6/2017/RZ

z dnia 28.04.2017 roku. Do ukończenia w/w szkolenia zobowiązani są kandydaci do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej, zawodowej rodziny zastępczej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Zdobyte przez pracowników Działu Rodzinnej Pieczy Zastępczej uprawnienia trenerskie I i II stopnia pozwoliło uzyskać większą efektywność pracy zespołu w zakresie szkoleń tych kandydatów, a także zminimalizować koszty ponoszone na przeprowadzanie szkoleń. Pracownicy Działu posiadają również uprawnienia trenerskie do prowadzenia szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, jednakże do tej pory do udziału w szkoleniu nie zgłosił się żaden kandydat. Po przebytych szkoleniu, kandydaci otrzymują świadectwa, potwierdzające jego

ukończeniu. W 2017 roku odbyło się 1 szkolenie dla w/w kandydatów, a przeszkolono łącznie 5 osób do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej.

Kolejnym z zadań Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej jest zapewnienie oraz przeprowadzenie badań psychologicznych i pedagogicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz już funkcjonującym takim formom rodzinnej pieczy zastępczej. Łącznie w ciągu 2017 roku sporządzono 78 opinii psychologicznych i 33 opinie pedagogiczne.

W efekcie podejmowanych działań w zakresie naboru, kwalifikacji i szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka w roku 2017 pomyślnie ukończyła proces kwalifikacji 1 rodzina, z którą zawarto umowę o pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej w lutym 2018r. Rodziny te zgodnie z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej sprawują opiekę długoterminową nad dziećmi.

Na koniec roku 2017 na terenie miasta Bydgoszczy funkcjonowało:

- 8 zawodowych rodzin zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego,
- 5 rodzinnych domów dziecka,
- 3 zawodowe rodziny zastępcze specjalistyczne,
- 3 zawodowe rodziny zastępcze.

3. Wsparcie rodzin zastępczych oraz osób prowadzących rodzinne domy dziecka

a) Szkolenia, mające na celu podnoszenie kwalifikacji rodzin zastępczych oraz osób prowadzących rodzinne domy dziecka.

W ramach tego zadania w 2017 roku zorganizowano dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą niżej wymienione szkolenia i warsztaty, które prowadzone były zarówno przez specjalistów Działu Rodzinnej Pieczy Zastępczej, jak i inne instytucje współpracujące

z Organizatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej:

Szkolenia i warsztaty:

- „*Pokonywanie barier w godzeniu życia rodzinnego z pełnieniem funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej*”,
- „*Formy wsparcia dla rodzin zastępczych*”,
- „*Wychowanie bez porażek - trening umiejętności wychowawczych*”,
- „*Relacja rodzina zastępcza – rodzina biologiczna*”.

W efekcie przystąpienia do Projektu „Rodzina w Centrum” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 - 2020 przeprowadzone zostały następujące szkolenia i warsztaty o poniższej tematyce:

- „*O funkcjonowaniu w pieczy zastępczej: zespół FAS i zespół RAD*”
- „*Warsztat wzmacniający kompetencje rodzicielskie*”,
- „*Elementy, metody ruchu rozwijającego W, Sherborne*”,
- „*Warsztaty kompetencji wychowawczych dla rodziców zastępczych*”,
- „*Całościowe zaburzenia rozwoju – teoria, praktyka*”,
- „*Warsztaty rozwijania inteligencji emocjonalnej u dzieci*”,
- „*Budowanie tożsamości dziecka w pieczy zastępczej*”,
- „*Usprawnianie dziecka w szczególnych potrzebach*”,
- „*Szkolenie FAS, FAE, RAD*”,
- „*Ja i moje niepełnosprawne dziecko*”,
- „*Jak wychowywać dziecko zagrożone niedostosowaniem społecznym lub niedostosowane*”

społecznie”,

- „ *Problemy rodziny naturalnej dziecka w pieczy zastępczej a podjęcie z nią współpracy*”

Jednocześnie, Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej zapewnił wsparcie dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych oraz dzieci biologicznych opiekunów zastępczych, m. in. poprzez prowadzone warsztaty.

Tematyka zrealizowanych warsztatów :

- „*Nasze świąteczne drzewko*”(warsztaty plastyczne),
- „*Topienie Marzanny*” (warsztaty plastyczne),
- „*Twoje serce dla dzieci z Filipin*” (warsztaty plastyczne),
- „*Jak być skutecznym? - warsztaty umiejętności asertywnych,*
- „*Odkryj w sobie artystę - zajęcia terapeutyczne dla dzieci i opiekunów*”.

Ponadto Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w 2017 roku proponował dzieciom i ich opiekunom udział w różnorodnych formach integracyjnych, kulturalnych i rozrywkowych odbywających się na terenie miasta Bydgoszczy:

- Seans filmowy „Tarapaty” w kinie „Cinema City”,
- Bal karnawałowy w świetlicy środowiskowej „Wodny Kraj”,
- Jasełka w świetlicy środowiskowej „Wodny Kraj”,
- Piknik z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego i Dnia Dziecka dla Zawodowych Rodzin Zastępczych i Rodzinnych Domów Dziecka - Gra Rodzinna „Zagadkowy Krąg Leśny”,
- Kolonie letnie w ośrodku wypoczynkowym w Białym Dunajcu oraz w Harcerskim Centrum Edukacji Ekologicznej w Funce,
- Spotkanie Mikołajkowe i Jasełka,
- Spotkanie świąteczne dla osób pełniących funkcję Zawodowych Rodzin Zastępczych, prowadzących Rodzinne Domy Dziecka oraz Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej typu Rodzinnego,
- Wyjazd edukacyjny do Smerzyna z elementami integracyjnymi w ramach oferty Projektu „Rodzina w Centrum”,
- „Gwiazdkowa niespodzianka” w Hali Artego Arena,
- Festyn „Bądźmy Razem” zorganizowany z okazji Dnia Dziecka przez Caritas Diecezji Bydgoskiej w Myślicinku.

b) Poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne oraz prawne dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą.

W 2017 roku Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej udzielił pomocy psychologiczno-pedagogicznej w postaci niżej wymienionych form:

- *indywidualne konsultacje psychologiczne,*
- *cykliczne spotkania z dziećmi lub dorosłymi o charakterze wspierającym: (poradnictwo, psychoedukacja, rozmowy wspierające),*
- *wizyty specjalistów, we współpracy z koordynatorem w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka,*
- *sporządzanie diagnoz psychofizycznych dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych,*
- *bezpłatne poradnictwo prawne.*

Dodatkowo, zgodnie z założeniami Projektu „Rodzina w Centrum” rodziny zastępcze miały możliwość skorzystać z poradnictwa: psychiatrycznego (26 osób), psychologicznego (56 osób), pedagogicznego (10 osób) i prawnego (25 osób).

c) Grupa wsparcia, rodziny pomocowe i wolontariat.

Kolejnym istotnym elementem wsparcia rodzin zastępczych jest zapewnienie pomocy w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych.

Od 5 lat funkcjonuje grupa wsparcia. Celem istnienia grupy jest długofalowe wspieranie osób sprawujących pieczę zastępczą oraz integracja opiekunów zastępczych

i wymiana doświadczeń. W 2017 roku w grupie wsparcia uczestniczyły rodziny zastępcze spokrewnione (**18 osób**).

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej udzielił również wsparcia w formie rodzin pomocowych. Z tej formy pomocy w 2017 roku skorzystało **4** Zawodowe Rodziny Zastępcze, **1** Rodzinny Dom Dziecka i **1** Spokrewniona Rodzina Zastępcza. W rodzinach pomocowych łącznie umieszczono **26** dzieci, z czego umieszczenie **1** dziecka wynikało

z nieprzewidzianych trudności w pełnieniu funkcji rodziny zastępczej i zdarzeń losowych, natomiast **25** dzieci zostało powierzonych pod opiekę rodzin pomocowych z uwagi na urlopy wypoczynkowe opiekunów.

W ramach Projektu „Rodzina w Centrum” rodziny uczestniczyły również w spotkaniach grupy wsparcia (88 rodzin - 90 osób) i superwizji (26 rodzin – 32 osoby), ponadto 2 rodziny zastępcze współpracowały z wolontariuszem.

4. Współpraca ze środowiskiem lokalnym.

W ramach realizacji swoich zadań Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej współpracował z wieloma podmiotami i instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny m.in. z:

- sądami rodzinnymi, przesyłając informacje o całokształcie sytuacji dziecka, okresową ocenę sytuacji dziecka, uczestnictwo w rozprawach sądowych,

- ośrodkami pomocy społecznej w zakresie oceny sytuacji dziecka i możliwości powrotu dzieci pod opiekę rodziców,

- kuratorami sądowymi w zakresie realizacji postanowień sądu,

- ośrodkiem adopcyjnym w sprawach dzieci z uregulowaną sytuacją prawną,

- instytucjami oświatowymi (szkoły, przedszkola, poradnie psychologiczno-pedagogiczne) monitorując przebieg edukacji dzieci,

- podmiotami leczniczymi w zakresie uzyskania przez rodziny pomocy specjalistycznej.

W wielu przypadkach korzystano z przydatnych informacji asystentów rodzin biologicznych i pracowników socjalnych Rejonowych Ośrodków Pomocy Społecznej, pracowników oświatowych oraz kuratorów zawodowych i społecznych. Podejmowana współpraca miała na celu zebranie szczegółowych informacji dotyczących sytuacji dziecka

i jego rodziny.

5. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej i oceny rodzin zastępczych.

Kolejnym istotnym zadaniem Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej jest dokonywanie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej.

W przypadku dzieci poniżej 3 roku życia oceny tej dokonywano raz na kwartał,

w przypadku dzieci powyżej 3 roku życia raz na 6 miesięcy. Po przeprowadzeniu przedmiotowych ocen w konsultacji z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej Organizator formułował na piśmie opinie dotyczące zasadności dalszego pobytu dzieci w pieczy zastępczej, a następnie przekazywał je do właściwego Sądu.

W 2017 roku Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej dokonał **899** ocen sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz w rodzinnym domu dziecka, podczas **71** posiedzeń zespołów. Specjaliści zatrudnieni w Dziale Rodzinnej Pieczy Zastępczej brali również udział w **30** posiedzeniach Zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej tj. w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej typu rodzinnego oraz w Bydgoskim Zespole Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej dokonał również **215** ocen rodzin zastępczych pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych funkcji i jakości wykonywanej pracy.

6. Zgłaszanie do ośrodka adopcyjnego informacji o uregulowanej sytuacji prawnej dziecka.

W przypadku uregulowania sytuacji prawnej dziecka Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej przekazuje ośrodkowi adopcyjnemu szczegółowe informacje dotyczące dziecka i jego rodziny, w tym: informację o przebiegu pobytu dziecka w pieczy zastępczej, opinię o zasadności przysposobienia dziecka, opinię o kontaktach dziecka z rodziną biologiczną i wpływie tych kontaktów na dziecko, opinię o zasadności przysposobienia związanego ze zmianą miejsca zamieszkania dziecka na miejsce zamieszkania poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, mającej na celu stwierdzenie, że przysposobienie to leży w jego najlepszym interesie, opinię o zasadności wspólnego umieszczenia rodzeństwa w rodzinie przysposabiającej oraz opinię o możliwości nieumieszczenia wspólnie rodzeństwa w rodzinie przysposabiającej z powodu braku kandydatów do przysposobienia rodzeństwa.

W okresie sprawozdawczym zgłoszonych zostało **42**, z czego przysposobionych zostało **11** dzieci.

7. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.

Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka obejmuje się na ich wniosek opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

7.1. Wyznaczanie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej wyznacza koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W roku 2017 z rodzinami zastępczymi współpracowało **13** koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Według stanu na koniec roku **2017** otoczono wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej **142** rodzin zastępczych oraz **5** rodzinnych domów dziecka. Pozostałe rodziny zastępcze (te z dłuższym stażem lub takie, które nie wniosowały o przydzielenie koordynatora) znajdowały się pod opieką specjalistów, którzy wykonują zadania koordynatora wynikające z Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej udzielają rodzinom zastępczym wsparcia, starają się budować z nimi relacje na zasadzie partnerstwa oraz podejmować wspólne działania mające na celu rozwiązywanie bieżących trudności wynikających ze sprawowania pieczy zastępczej. Wykonują oni następujące zadania:

- przygotowują, we współpracy z rodziną zastępczą oraz asystentem rodziny plany pomocy dziecku. Plan jest podstawowym narzędziem do pracy z dzieckiem i rodziną;
 - zgłaszają do Ośrodka Adopcyjnego informacje o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
 - uczestniczą w zespołach dotyczących okresowej oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych;
 - zapewniają rodzinom zastępczym dostęp do specjalistycznej pomocy dla dzieci:
- spotkania z psychologiem i pedagogiem Działu Rodzinnej Pieczy Zastępczej,
- kontakt z Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi i innymi instytucjami pracującymi na rzecz dzieci;
- współpracują ze szkołami, do których uczęszczają dzieci z rodzin zastępczych (kontakt z wychowawcą, psychologiem i pedagogiem);
 - współpracują z Sądem w celu monitorowania sytuacji prawnej dziecka;
 - udzielają wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej, przygotowują wspólnie z nimi Indywidualny Program Usamodzielnienia.

Wszyscy zatrudnieni koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej złożyli organizatorowi sprawozdania z efektów swojej pracy. W sprawozdaniach zwracali uwagę na problemy rodzin zastępczych: zdrowotne, rozwojowe, edukacyjne i emocjonalne dzieci, współpracy rodziny zastępczej z rodziną biologiczną, problemy w relacjach rodziny zastępczej z pełnoletnimi wychowankami.

7.2. Szkolenia dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Koordynatorzy i specjaliści pracy z rodziną wspierający rodziny zastępcze mieli zapewnione szkolenia w celu podnoszenia własnych kompetencji oraz zapobiegania wypaleniu zawodowemu .

W okresie sprawozdawczym pracownicy wzięli udział w następujących szkoleniach:

1. *Ochrona danych osobowych* - celem szkolenia było przypomnienie obowiązujących w ośrodku zasad ochrony danych osobowych. Szkolenie prowadził Administrator Bezpieczeństwa Informacji. W szkoleniu wzięło udział 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Dodatkowo ze szkolenia skorzystało 3 innych pracowników Działu Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

2. *„Praca terapeutyczno - wychowawcza z nastolatkiem w rodzinie zastępczej”* – celem szkolenia było poznanie technik pracy terapeutyczno – wychowawczej z nastolatkiem oraz sposobów udzielania pomocy rodzinie zastępczej i rozwiązywania problemów. Prowadzącym szkolenie był psycholog posiadający doświadczenie z zakresu pracy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. W szkoleniu wzięło udział 9 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Ponadto ze szkolenia skorzystało 2 specjalistów pracy z rodziną i 1 psycholog.

3. *„Coaching rodzinny - techniki i narzędzia wsparcia systemu rodzinnego”* – szkolenie miało charakter warsztatowy. Zakres tematyczny obejmował między innymi zagadnienie coachingu, techniki, narzędzia i etyka pracy coacha rodzinnego. Organizatorem szkolenia był Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko – Pomorskiego. W szkoleniu wzięło udział 2 specjalistów pracy z rodziną wykonujących pracę koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

4. Seminarium dotyczące rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo - wychowawczych do 14 dzieci. Organizatorem Seminarium był Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu. W spotkaniu uczestniczyło 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz kierownik Działu.

5. *„Alienacja rodzicielska jako przemoc emocjonalna. Opieka naprzemienna Tak czy Nie ?”*. Zakres tematyczny obejmował między innymi objawy występujące u dziecka alienowanego, opieka naprzemienna, aspekty prawne. Organizatorem szkolenia było Stowarzyszenie Bezpieczeństwa Dziecka. W spotkaniu uczestniczył 1 psycholog Działu Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

6. *„Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – kompetentny rzecznik dziecka i rodziny zastępczej”*. Na spotkaniu poruszono problematykę niekorzystnych postaw rodzin zastępczych względem dziecka, konflikt lojalnościowy dziecka pomiędzy rodziną zastępczą a biologiczną, możliwości oraz formy wsparcia koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Szkolenie poprowadzone zostało przez trenera Firmy szkoleniowej Profilaktyka KIER z Krakowa. W szkoleniu wzięło udział 7 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Ponadto w zajęciach uczestniczyło 2 specjalistów pracy z rodziną i 1 psycholog.

7. *„Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie - aspekty prawne i psychologiczne w realizacji procedury Niebieska Karta w Bydgoszczy”*. Celem szkolenia było podwyższenie wiedzy i umiejętności osób pracujących w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Bydgoszczy, a także wypracowanie skutecznych metod współpracy pomiędzy przedstawicielami różnych instytucji. Organizatorem szkolenia był Bydgoski Ośrodek Rehabilitacji Terapii Uzależnień i Profilaktyki BORPA.

W szkoleniu wzięło udział 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Podsumowanie

Reasumując, w 2017 roku Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej zrealizował zadania określone w Ustawie z dn. 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy.

Głównym celem Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej było podejmowanie starań zmierzających do umożliwiania dzieciom powrotu do rodziny pochodzenia.

W celu zwiększenia efektywności działań utrzymuje się współpracę z podmiotami

i instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny zmierzając w kierunku przezwyciężania trudności rodzin naturalnych w opiece i wychowaniu dzieci. W przypadku długoterminowego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej organizator zabiegał

o podtrzymanie i pielęgnowanie relacji dziecka z członkami rodziny biologicznej (chyba, że Sąd postanowił inaczej), poprzez umożliwianie dziecku dostępu do informacji o rodzinie, zapewnienie stałego kontaktu z członkami rodzin i wzmacnianie w nim poczucia przynależności do rodziny pochodzenia.

W 2017 roku nadrzędnym zadaniem był nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, w szczególności zawodowych form rodzinnej pieczy zastępczej. Pomimo intensywnych działań na rzecz promocji rodzicielstwa zastępczego, wśród społeczności lokalnej nadal zauważa się niskie zainteresowanie pełnieniem funkcji opiekuna zastępczego. W związku z tym promowanie idei rodzinnej pieczy zastępczej będzie w dalszym ciągu priorytetowym zadaniem Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

UZASADNIENIE

1. Przedmiot regulacji:

Przedmiotem regulacji jest przyjęcie przez Radę Miasta Bydgoszczy sprawozdania z efektów pracy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej Miasta Bydgoszczy za rok 2017.

2. Omówienie podstawy prawnej:

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2017r., poz. 1868 t.j. z późn. zm) powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2017r., poz. 1868 t.j. z późn. zm) do wyłącznej właściwości rady powiatu należy podejmowanie uchwał w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady powiatu.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2017r., poz. 1868 z późn. zm.) funkcje organów powiatu w miastach na prawach powiatu sprawuje rada miasta.

Zgodnie z art. 180 pkt 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017r., poz.697 t.j. z późn. zm.) do zadań własnych powiatu należy wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017r., poz.697 t.j. z późn. zm.) organizator rodzinnej pieczy zastępczej składa staroście oraz radzie powiatu coroczne sprawozdanie z efektów pracy.

Na podstawie art. 182 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017r., poz.697 t.j. z późn. zm.) zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej prezydent wykonuje za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z zarządzeniem Prezydenta Miasta Bydgoszczy Nr 791/2011 z dnia 3 listopada 2011 r. w mieście Bydgoszczy zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wykonuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

3. Konsultacje wymagane przepisami prawa:

Nie dotyczy. Uchwała nie wymaga konsultacji.

4. Uzasadnienie merytoryczne:

W ramach monitoringu wykonywania zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, ocena stopnia realizacji poszczególnych zadań winna być dokonywana w formie rocznych sprawozdań przedkładanych Radzie Miasta Bydgoszczy.

Sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za rok 2017 zawiera załącznik do niniejszej uchwały.

5. Ocena skutków regulacji:

Przyjęcie niniejszej uchwały nie wywołuje skutków finansowych.